

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

De excommunic. contenta in Clem. Attendentes, de statu monac.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

rant censuram, & hos refert, & sequitur Bonac. de excomm. in particular. disput. 2. punct. 29. num. 4. alii autem dicunt, quod talis opinio potest salvari, quando Monasterium est inops, prout vidimus supra in tit. de interd. form. ult. alii dicunt, quod ad incurrendam hanc censuram, requiritur, ut datio, vel receptio fiat ex pacto pro ingressu in Religionem; quos sequitur Pelizar. de monial. cap. 8. num. 17. & tamen ex verbis extrav. supra recitatis hoc non percipitur: quia Pontifex non dicitur pro earundem personarum receptione, prout necessarium esset, quod diceret, ad inducendam hanc causam finalem, sed dicit, quod nihil illorum, quæ ibi expressa fuerunt recipiatur -- in earundem personarum receptione: ex qua dictione inducitur, & indicatur tempus, & occasio potius, quam causa finalis: adeo ut mens Legislatoris fuerit, quod nullo modo ex pacto, recipi possint prandia, dona, & jocalia occasione ingressus in Religionem, quamvis non reciperentur pro illius pretio, ut patet ad sensum: aliàs enim inutilis prorsus fuisset provisio extravagantis, & nihil amplius disponderet, quod jus commune disponit, tot. tit. de simon. alii dicunt quod censura non incurratur, nisi sequatur professio recepti, seu receptæ, & hos sequitur cum Bonaccin. Barb. in hac extravag. n. 3. & tamen Pontifex actum completum professionis non contemplavit, sed receptionis, ut patet ibi -- in earundem personarum receptione, aut ante, vel post illam, & sic ad incurrendam hanc censuram sufficit, quod dona, & alia supra prohibita fuerint data, & recepta tempore ingressus, & acceptationis, & receptionis, qui est actus sub censura prohibitus, & in ea consummatus, ut ipse Bonacc. sic contrarius dixit in censur. bull. Cene disp. 2. q. 2. pun. 4. n. 3. nec expectatur professio recepti, cum Censura hæc non maneat in suspenso, prout maneret cum absurdo, si assertum Barbofæ, & Bonaccinæ verum esset.

4 Alii demum laxiores ajunt, quod hæc Extravag. vel non fuit usu recepta, vel in desuetudinem abiit, & hos referunt; sed non sequuntur Bonacc. primo loco cit. & Donat. prax. rer. regul. tom. 4. tract. 12. q. 21. num. 1. quod est assertum erroneum,

& prorsus insubsistens: quia cum reperitur inserta in Sexto Decretalium, & solemniter publicata, habet vim legis, & sententia contra eam lata est ipso jure nulla, ut advertit Medic. tom. 1. tit. de legib. & stat. part. 1. quest. 3. num. 20. imò cum in Constit. 40. Alexandri Papæ VII. & in Edictis Innoc. XI. anno 1676. & 1684. & Innoc. XII. anno 1692. in Urbe publicatis, prohibeantur expressè monialibus ea omnia, quæ continentur in hac extravagante, sub pœnis privationum officiorum, vocis activæ, & passivæ ipso facto incurrendis, videtur tacite innovata.

Quare Ordinarii locorum in eorum Diecesibus, curare debet exemplo Episcopi Urbis, & Orbis, quod moniales, servant dispositionem hujus extravagantis, & ad tollendos abusus, & removenda illicita, quæ turpe lucrum sapiunt, & modestiæ religiosæ adversantur, ipsi taxent expensas, quæ necessariæ sunt in receptione habitus, & tempore professionis, prout monent Gavant. in verb. monialium professio n. 25. Tambur. de jure Abbatiss. disp. 6. quest. 1. num. 3. Donat. prax. rer. regul. tom. 4. tr. 12. d. quest. 21. num. 3. & ita cessabunt scandala, & pericula incurfus censurarum.

Item quod in casu egressus alicujus Novitiæ nolentis profiteri, vel intra annum probationis decedentis, bona omnia, quæ tempore ingressus detulit, seu Dotem jam solutam sub pœna anathematis hæredibus Novitiæ restituantur, ut Concil. Trid. jubet cap. 16. sess. 25. de regul. non obstante consuetudine, seu usu contrario non restituendi ut Sac. Congr. Concilii respondit Episcopo Eugubino 26. Nov. 1650. lib. decif. 19. pag. 94.

De excommunic. contenta in Clement. attendentes de stat. monac.

E X C O M . I I .

S U M M A R I U M .

- 1 Referuntur verba Clementinæ attendentes de stat. monac.
- 2 Moniales impediens munus Visitatio-

- tionis, excommunicationem ipso jure incurrunt.
- 3 Intellige si prius fuerint monitæ ut desisterent.
 - 4 Datur formula monitionis, & num. 5.
 - 6 Moniales non desistentes ab impedimento, non sunt excommunicandæ collectivè, sed nominatim, cum clausula hic data.
 - 7 Si omnes Moniales sint culpabiles, quomodo sint denunciandæ, ostenditur.

ADNOTATIONES.

DE hac censura aliqua dicta sunt supra in tit. de excom. ad form. 37. §. Si autem ageretur: hic autem ibi prætermissa addenda erunt. Textus igitur in §. Ultimo hæc habet -- si qui vero Visitatores ipsos (idest Monialium) in præmissis impedire præsumperint, seu aliquo præmissorum, nisi moniti respiciant, ipso facto excommunicationis sententia se noverint incurfos, privilegiis, statutis, & consue-

tudinibus quibuslibet in contrarium maximè valituris.

Ex hac generali textus locutione, non tantum Viri cujuscunque conditionis Visitatores impediunt, sed & ipsæ moniales comprehenduntur, & pænæ excommunicationis, si Visitorum munus impediunt subjiciuntur, ut tradunt communiter, Bonaccin. de censur. in partic. disp. 2. quæst. 2. punct. 4. num. 8. Barb. in dict. Clem. attendentes num. 6. Pelizar. de monial. c. 8. n. 29. Tambur. de jur. Abbatiss. disp. 14. quæst. 8. n. 4.

Et licet hæc censura sit latæ sententiæ, non tamen incurritur, statim ac fuerit oppositum Visitationi impedimentum: sed requiritur, quod Visitor prius moneatur impediens, ut desistant ab impedimento, qui si non desistant statim incurrunt, glos. in dict. clem. verb. impedire Navar. in manual. cap. 27. num. 140. Bonac. loco cit. num. 4. Pelizar. de monial. cap. 10. qu. 11. num. 81. Tambur. de jur. Abbatiss. disp. 14. quæst. 8. nu. 3. monitio autem sic poterit concipi.

FORMULA MONITIONIS.

Moneantur infra scripti in termino peremptorio trium dierum, quorum primus eis assignatur ad desistendum ab impedimento præstito Visitationi Monasterii monialium N. & impedire cessandum: secundus, quatenus ab impedimento non cessent, ad dicendum causam quare declarari, & denunciari non debeant excommunicati: & tertius ad videndum contra se ipsos decerni, & relaxari Cedulones, eis amplius non monitis.

N. Visitor.

N. Actuarius.

Monendi.

N. N.
N. N.
N. N.

Et generaliter omnes alii, qui impedimentum præstiterunt, vel ut daretur, consensum, aut auxilium dederunt.

Si impediens Visitationem, Visitori noti sint, eos moneat judicialiter, & specialiter ut supra: at si certò si non constet, qui sint, sufficit, quod ante declarationem moneat generaliter per affixio-

nem, ut volunt glos. & DD. mox supra citati: si autem impedimentum proveniat ex parte Monialium, & moneri personaliter non sinant, monendæ erunt ad desistendum, & impedire cessandum, generali-

raliter monitione vernacula lingua conce-
pta per affixionem ad Valvas Clausuræ.

6 Et si Visitator, quia Moniales impedi-
re non cessant, cogatur ad declaratoriam
devenire, non debet illas excommunica-
tas declarare collectivè, v. g. dicendo-- de-
clarantur, & denunciantur excommunicate
Moniales Monasterii N. quia si ita declaret,
peccaret in textum c. romana de excom. in
6. ubi sic dicitur -- in Universitatem, vel
Collegium, proferri excommunicationis sen-
tentiam penitus prohibemus: volentes ani-
marum periculum vitare: quod exinde sequi
posset, cum nonnunquam contingeret inno-
xios hujusmodi sententia irretiri: sed in il-
los dumtaxat de Collegio, vel Universitate,
quos culpabiles esse constiterit promulgetur.
Ideoque illas tantum Moniales quas sibi
constiterit esse culpabiles nominatim de-
nunciare debet, ut citatus textus præ-
cipit, & præscribit: at si dubitat ratio-
nabiliter præter nominatim expressas,
adesse alias culpabiles, poterit addere in
declaratoria, & in Cedulone hanc clau-
sulam -- Nec non declarantur, & denun-
ciantur excommunicatæ omnes, & singulæ
aliæ Moniales quæ impedimentum, ut supra
Visitationi nostræ dederunt: vel ut ab aliis
daretur consensum, consilium, & auxilium
præstiterunt, & à Nobis monitæ illud re-
movere, revocare, & mandatis nostris pa-
rere noluerunt; Nam adhibita hac caute-
la, non contingit innocentes de Collegio
excommunicari, ut docet Sayr. de censur.
lib. 1. cap. 8. n. 18.

7 Quod si daretur casus, ut omnes Mo-
niales Monasterii visitandi, essent culpa-
biles, & hoc Visitatori juridicè constaret,
tunc posset fieri denunciatio excommuni-
cationis hoc modo -- declarantur, & de-
nunciantur excommunicatæ Abbatissa, De-
cane, & omnes aliæ Moniales Monasterii
N. quæ mandatis nostris, imò veriùs Apo-
stolicis rebellaverunt, ut tenent Sayr. de
censur. lib. 1. cap. 8. d. n. 18. in fin. & alii ab
eo allegati.

De excommunicat. contenta in cap. 18.
sess. 25. de regul. Concil. Trid.

EXCOMMUN. III.

SUMMARIUM.

- 1 Moniales, quæ dant suffragium scien-
ter, ut recipiatur Puella, quæ co-
actè suscipit habitum, excommunica-
tionem incurrunt.
- 2 Monialis, quæ auxilium, & favorem
præstitit receptioni Puellæ coactæ,
est ineligibilis ad officium Abbatis-
satus.
- 3 Monialis excommunicata denunciata,
potest communicare cum aliis Mo-
nialibus in necessariis ad communem
usum.
- 4 Monialis diffamata de auxilio, & coo-
peratione, pro receptione puellæ
invitæ, coactæ, potest privari ab
Episcopo ex informata conscientia,
voce activa, & passiva.

ADNOTATIONES.

SUB hac censura, de qua jam vidimus¹
suprà in tit. de excomm. ad form. 33.
comprehenduntur etiam Moniales: quia
non solum anathemati subjiciuntur hi,
qui cogunt Virgines, ad ingressum in
Religionem, vel retrahunt ab illa; sed
etiam alii, qui scienter consilium, auxi-
lium, aut favorem dederunt: ac illi, qui
scientes Virginem non spontè habitum
suscipere, vel professionem emittere con-
sentum, & auctoritatem interposuerunt,
& hoc propriè cadit in moniales, quæ
dant suffragium pro admissione, Tam-
bur. de jur. Abbatiss. disput. 3. quæst. 1.
num. 8. 9. & 10. Pelizar. de Monial. cap. 8.
quæst. 12. n. 20.

Ut autem de actionibus, per quas ta-
lis excommunicatio incurrit, Moniales
sint edoctæ, & de ea ignorantiam allega-
re non valeant, debet Ordinarius uti re-
medio, & cautela à me tradita, 10. 1. tit.
11. ad for. 7. Et si sibi judicialiter constet
aliquam ex Monialibus hanc excommu-
nica-